

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkami kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 cent. Z pocztą: kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 c. w. a.

Insercyja w półkolumnie drukiem garmont, 7 centów od wiersza — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

Cześć urzędowa.

Obwieszczenie.

Pomyślne wiadomości o przebiegu zarazy bydła rogatego w Królestwie Polskiem skłoniły c. k. komisję namiestniczą w Krakowie pod dniem 5. lutego r. b. L. 3124 dozwolić przywóz i przewóz topionego łożu i wełny z Polski pod warunkiem, jeżeli pierwszy w beczkach, a druga w worach są opakowane, i udowodnione zostanie wiarogodnym certyfikatem zwierzchności pochodzenie ostatniego towaru z miejsc, w których podczas strzyży owiec nie panowała zaraza bydła rogatego.

Z c. k. galicyjskiego Namiestnictwa.

Lwów, 14. lutego 1866.

(Z urzędowej części Gazety wiedeńskiej.)

Jego c. k. Apostolska Mość najwyższem postanowieniem z 26go października 1865 i 1. lutego 1866 raczył najmiłościwiej udzielić Ernestowi hr. Waldstein-Wartemberg, Albertowi hr. Nostiz-Rhinek, Albrechtowi hr. Kauwitz, Franciszkowi altgrafovi Salm, Fryderykowi Zdekauer-Treukron, Klemensowi Bachofen-Echt, A. Lanna, Janowi Münzberg, A. Eussert i Karolowi Jerzemu Fröhlich na ich żądanie koncesyje do budowy i ruchu północnej kolei czeskiej (wychodzącej z c. k. uprzyw. kolei żelaznej Turnau-Kralup-Praga pomiędzy Jung-Bunzlau i Backofen na Bömisch-Leipa do Rumburga w połączeniu z koleją z jednej strony na Bensen do Bodenbach, a z drugiej do Warnsdorf) i dokument koncesyi opatrzyć najwyższym podpisem.

Cześć nieurzędowa.

Lwów, 19. lutego.

Obchodzącym dziś Austryę najbliższymi wypadkami politycznym jest debata adresowa w sejmie węgierskim. Mowcy wszystkich stronnictw, i to najznakomitsze osobistości zabierali już głos w tej debacie. Mowa barona Eötvösa sprawiła jak się zdaje największe wrażenie, co dowodzi niejako, że Deakisci zawsze jeszcze nadają ogólny charakter zgromadzeniu. Z lewej strony przemawiali Ghyczy, Paweł Nyary i hr. Bela Keglevich, z prawej Zsedenyi i Babarczy, którzy uważani są za najświetlejszych reprezentantów konserwatyzmu.

Podajemy w rubryce właściwej krótki wyciąg z mowy wiceprezydenta namiestnictwa Bartala na Sejmie węgierskim. Mowa ta ma wielkie znaczenie, dowodzi albowiem iż w rządach deputowanych węgierskich nie zbywa na mężach, co mają właściwy pogląd na wspólne sprawy wspólnej ojczyzny i jako dobry znak uważać można, iż rozprawy nad adresem właśnie z tej strony rozpoczęte zostały. Chociaż to co p. Bartal powiedział ze stanowiska pozytywnego położenia, wiele jeszcze zostawić może do życzenia, pewną jednak jest rzeczą, iż duch jego mowy porozumienie się ułatwia, i życzyć sobie wypada żeby ten duch był powszechny, żeby górował w rozprawach. Nie ulega wątpliwości że mowa p. Bartala będzie miała wpływ stanowczy na ton i przedmiot rozpraw późniejszych.

Temi dniami rozeszła się w Peszcie pogłoska o zagrażającym przesileniu gabinetu cesarskiego. *Sürgeny* z 16. b. m. zaprzecza jednak tej pogłosce, a *Const. Oest. Ztg.* dodaje do tego zaprzeczenia z swojej strony te słowa: „My nie mamy pretensyi do powagi, z jaką przemawiać może urzędowy organ rządu węgierskiego, wszelako nie wydaje nam się rzeczą zbyt czerpanych informacyi, potwierdzić najzupełniej słuszność tego zaprzeczenia, ale nadto jeszcze dodać, że takowa kombinacya, która hr. Belcredego zostawia wprawdzie przy ministerstwie stanu i policyi, ale prezydenturę w radzie ministrów przeznacza hr. Esterhazemu, nie ma żadnej zgody rzeczywistej podstawy.“

Lloyd peszteński donosi pod dniem 16. listopada, że przybycie ministrów odłożone zostało do późniejszego czasu. W dwóch dotychczasowych posiedzeniach komisji adresowej izby magnatów wystąpić miały na jaw zdania tak wręcz sobie przeciwne, iż właściwy rezultat dotąd nie mógł być otrzymany.

Lloyd peszteński uważa to za zwoźniczą kombinacyę, jeżeli Prusy liczą na wewnętrzne zawikłania w Austrii. „Jakkolwiek bowiem — powiada ten dziennik — obstaje naród węgierski stale przy warunkach sankcyi pragmatycznej, nie uchylał on się przecież nigdy od obowiązków, jakie ona wkłada na niego. Prusy powinny pamiętać, że za Austryą stoją zawsze jeszcze owe waleczne ludy, które wybrały monarchię z wielu niebezpieczeństw, i że mianowicie Węgry ozywione są zapalem dla osoby Monarchy i szczerą troskliwością o powagę dynastyi.“

Dzisiaj ma się rozpocząć w francuzkim cieple prawodawczem debata nad adresem. Projekt adresu nie jest jeszcze w całości

znany; słyhać tylko, że sprawę rzymską traktuje on bardzo gorąco, i w ustępie, gdzie jest mowa o zachowaniu stolicy apostolskiej, dodaje równie jak adres senatu do wyrazu „władza“ przymiotnik „świecka.“ Partya centralna zamierza jednak wnieść osobny adres, ale bez udziału lewicy.

Rząd angielski zwoływał w sobotę obie izby parlamentu na osobne posiedzenie, ażeby przedłożyć im bil zawieszenia ustawy „habeas corpus“ w Irlandyi. Izba wyższa zbierała się w południe, a izba niższa po południu i bil rządowy miał niezwłocznie przejść wszelkie stadya obrad. Wkrótce ma rząd wnieść nowy bil względem zajęcia telegrafów irlandzkich.

Na posiedzeniu włoskiej izby deputowanych z 15go b. m. oświadczył Boggio, że z prowizorycznego przyzwolenia budżetu nie robił on kwestyi politycznej, i że będzie popierać je tylko jako środek administracyjny. Ministrowie stanu i finansów zezwalają, ażeby ustawa względem prowizorycznego budżetu stała się kwestyą zaufania i żądają, ażeby izba obradowała nad projektami finansowymi. Izba odroczyła jednak uchwałę nad przypuszczeniem dyskusyi politycznej, i postanowiła nazajutrz przystąpić do debaty nad prowizorycznym przyzwoleniem budżetu.

Na posiedzeniu izby włoskiej z 16. b. m. przedłożył generał Lamarmora traktat ze związkiem celnym i postawił wniosek nagłości, który został przyjęty. Potem nastąpiła jeneralna debata nad prowizorycznym przyzwoleniem budżetu. Lamarmora odpowiadając na interpelacyę Ricciardego oświadczył, że Włochy mogłyby teraz nie tylko prowadzić wojnę, ale nawet wytrzymać niepomyślny jej wypadek bez narazenia swojej jedności.

Telegram z Marsylii donosi z Konstantynopola pod dniem 7. b. m., że tam mówiono o demonstracyach, które w Damaszku przeciw konskrypcyi pojawić się miały. Do Syrii wysłać miano 10.000 ludzi z artyleryą górniczą. Europejskie prowincye tureckie były zupełnie spokojne. Baszowie odebrali rozkaz przyspieszać pobór podatków a nawet ściągać je anticipative.

Z Konstantynopola donosi telegram pod dniem 13. b. m. że konferencya międzynarodowa względem zapobieżenia szerzeniu się cholery urzędownie otwarta została. Ali Basza miał mowę. Regularne posiedzenia rozpoczną się w pierwszy poniedziałek po świętach Bairamu.

Monarchia Austryacka.

Lwów, 18. lutego. (Posiedzenie rady miejskiej). Na czwartkowym posiedzeniu Rady miejskiej, odbyło się głosowanie nad prośbami trzech tutejszych izraelitów o udzielenie im prawa obywatelstwa miejskiego. Stosownie do zapadłej poprzednio uchwały przystąpiono do głosowania tajnego gawkami nad każdym z proszących z osobna. Pierwszym z kolei z podanych pod balot był dyrektor filii banku narodowego wiedeńskiego pan Józef Kolischer. Głosujących było 51, z tych 34 oświadczyło się za wnioskiem sekcyi, to jest za udzieleniem obywatelstwa, 17 galek czarnych rzucili przeciwnicy wniosku. Pan Kolischer więc otrzymał prawo obywatelskie znaczną większością głosów, a dodać należy, że na tem posiedzeniu jakby z umysłu nie pojawił się żaden z radnych wyznania mojżeszowego.

Następnie przystąpiono do balotowania nad panem Schapirą, a w końcu nad panem Nierensteinem. Żaden z tych dwóch kandydatów do stanu mieszczańskiego nie otrzymał większości głosów, bo pan Schapira otrzymał tylko 19 a pan Nierenstein 8 galek białych.

Po załatwieniu tego głosowania, przystąpiono do wyboru członka do rady administracyjnej fundacyi skarbkowskiej w miejsce Dra. Gnoińskiego, i proponowany na ten urząd Dr. Rajski otrzymał na 50 głosujących 47 głosów, został więc prawie jednogłośnie obrany członkiem Rady administracyjnej.

Z kolei przystąpiono do załatwienia nagłego wniosku, z powodu podanej przez p. Stefana Sokołowskiego prośby oprzyjęcie do gminy tutejszej, i po wymownem wyjaśnieniu rzeczy przez p. Piwernetza, uchwaliła Rada jednozgodnie przyjęcie p. Sokołowskiego do gminy lwowskiej.

Z wniosków, nie będących na porządku dziennym, wzięto jako nagły wniosek p. Wilda, by Rada podała do Sejmu prośbę o zmianę ordynacyi wyborczej, a mianowicie by Lwowu przyznano prawo wysyłania do Sejmu 8 posłów.

Na wniosek p. Madejskiego, uchwalono nie odsyłać do sekcyi wniosku p. Wilda, lecz polecić magistratowi, by wypracował petycye, i tę po przedłożeniu trzem z sekcyi V. wybrać się mającym członkom, którzy jej ostatecznem zredagowaniem się zajmą, wprost do Sejmu wyprawić bez przekładania Radzie. Uchwalono zarazem, by petycya ta w przeciagu dni 7 była Sejmowi przedłożoną.

Na tem posiedzeniu uchwalono jeszcze dla szpitalu dzieci u św. Zofii wypłacić zwykłą roczną subwencyę 525 złr. i 5 sągów

drzewa, dalej uwzględniając prośbę Dr. Hipolita Armatysa, pragnącego położyć zasługi około dobra gminy, mianowano go bezpłatnym lekarzem zakładu u św. Łazarza, i udzielono prawo przynależności do gminy między innymi literatowi, p. Władysławowi Zawadzkiemu, zakonnicy, wydalonej z Królestwa, p. Anieli Mazurkiewiczówny, i p. Feliksowi Mizerskiemu, fabrykantom balsamu Veteriniego. Prawo obywatelstwa przyznano także p. Władysławowi Szafranskiemu, właścicielowi realności na Łyczakowie, p. Zinekerowi, utrzymującemu handel papieru, i p. Szmieniewskiemu, stelmachowi. Panu Mizerskiemu nie udzielono na teraz prawa obywatelstwa.

W końcu dodamy, że przed przystąpieniem do porządku dziennego uchwalono na wniosek p. Schumana podać nie tylko do ministerstwa, ale i do Sejmu także prośbę, by kontyngens rekrutacyjny odstawiła jak dawniej tak i na przyszłość osobno ludność chrześcijańska, a osobno ludność żydowska.

Wiedeń, 17. lutego. (*Nowiny dworu. — Wiadomości bieżące.*) Cesarz Napoleon nadał Jego Ces. Mości Następcy tronu Arcyksięciu Rudolfowi wielką wstęgę orderu legii honorowej. Książę Grammont wręczy Najj. Panu po powrocie do Wiednia order wraz z własnoręcznym pismem Cesarza Napoleona.

Jej Ces. Mość Wielka Księżna rosyjska Marya Mikołajewna jadąc do Florencji przybyła d. 12. b. m. do Wenecji.

Gazeta wied. dowiaduje się z właściwego źródła, że Jego c. k. Apostolska Mość najwyższem postanowieniem z dnia 6. lutego b. r. raczył najmiłościwiej zezwolić, aby wszystkim nauczycielom publicznych gimnazyów, samodzielnych szkół realnych i gimnazyów realnych, którzy na podstawie złożonego w zupełności egzaminu nauczycielskiego i dopełnionych warunków prawnych odnoszących się do ich stanowiska nauczycielskiego, zostali ostatecznie zatwierdzeni na swoich posadach, był przyznany tytuł „profesor“.

Niektóre dzienniki sądzą, że pozostawienie c. k. komisaryatu policyjnego w Bregenz jest w związku z wypadkami, jakie się w ostatnim czasie w Vorarlbergu wydarzyły i różnie ocenione były.

Jen. kor. austr. zapewnia, że kwestya zachowania lub zniesienia komisaryatów politycznych nadgranicznych niedawno załatwiona została, zaś na decyzję, która się odnosiła nie tylko do komisaryatu policyjnego w Bregenz, ale i do innych komisaryatów pogranicznych, wpływały weale inne motywy, niż te jakie dzienniki przypuszczają.

(*Zaprzeczenie.*) *Jen. kor.* pisze: „Możemy oświadczyć, że podana z Pesztu do jednego z dzienników tutejszych telegraficzna wiadomość, jakoby inspekcje policyi na dworcach kolei żelaznej w Peszcie i Budzie rozwiązane zostały, jest bezzasadna.“

Czynności sejmów krajowych.

Sejm *bukowiński* polecił 15. b. m. wydziałowi krajowemu, ażeby ułożył adres do Jego Mości Cesarza za opuszczenie jednorocznego podatku gruntowego: dalej uchwalony został nowy adres za przywrócenie autonomii grecko-orientalnego kościoła i zwołanie zgromadzenia dyecezalnego; potem przyjęto ustawę względem zniesienia przepisów ograniczających prawo posiadłości izraelitów; zmiana statutów galicyjskiego instytutu kredytowego nie została przyzwolona; ustawa głodowa została sankcyonowana; do Jego Mości Cesarza zanesiono za pośrednictwem ministerstwa stanu prośbę o przedłużenie sesji do 21. b. m. Tego samego dnia wieczorem było drugie posiedzenie. Najjaś. Pan zezwolił na przedłużenie sesji do 21. lutego. Potem ukończono jeneralną debatę nad wnioskiem względem dzielenia gruntów.

Sejm *wyższo-austryacki* został zamknięty na dniu 15. b. m. *Starosta kraju* zwracając w swojej mowie zamykającej uwagę na czynności sejmów mówił, że sesji tej nie można będzie nazwać bezowocną; wszelako przy obradach nad ustawami, do których uchwalenia sejm się przyczyniał, objawiały się przeciwne zdania z pominięciem drogi, która jedynie mogła doprowadzić do porozumienia; również ubolewał on nad tem, że w obradach przebiegał się po największej części pewien rodzaj drażliwości. Wreszcie po przemowie Namiestnika i Dra. Wisera zamknięty sejm trzykrotnym okrzykiem na cześć Jego Mości Cesarza.

W sejmie *niższo-austryackim* toczyła się 15. b. m. bardzo zwawa debata nad projektem ustawy względem zakładu położnic i podrzutków. W końcu zostały przyjęte wnioski wydziału z małymi tylko poprawkami.

Na posiedzeniu sejm *czeskiego* z 16. b. m. czytano po raz pierwszy projekt ustawy wodnej. Herbst proponował odesłanie wniosku rządowego do wydziału krajowego, ponieważ niepodobna już tego roku załatwić go w drodze komisji. Rieger sądzi, że wniosek rządowy należy do kompetencji sejm, gdy tymczasem rząd żąda tylko opinii jego, i proponuje przeto ustanowienie komisji, która ma się oświadczyć co do sposobu traktowania wniosku rządowego, *Taszek* pragnie ze strony rządu wyjaśnienia wątpliwości Riegera. *Hr. Lazansky* oświadcza, że ustawa ta została przedłożona wszystkim krajom nienależącym do korony węgierskiej i żąda merytorycznego ocenienia wniosku. *Trojan* proponuje dla wniosku Riegera komisję z 15, a *hr. Leon Thun* z 9 członków. Rieger uważa kwestyę zasady za wielce ważną i oświadcza imieniem swojej partji, że nigdy nie przystąpi do ocenienia wniosku, ponieważ upatruje w tem naruszenie autonomii, przysługującej krajowi nawet podług patentu z lutego. Załatwienie ustawy wodnej jest możliwe tylko w formie projektu ustawy. Wniosek Herbsty został odrzucony, a *Trojana* przyjęty.

Na posiedzeniu sejm *czeskiego* z d. 15. lutego d. *Stangler* wniosł, ażeby prosić rząd o wydanie projektu do prawa względem ułatwienia dobrowolnej zamiany gruntów gwołi komasacji. Następnie toczyły się rozprawy nad §. 70. prawa o myślistwie. Komisya wniosła, ażeby kary pieniężne przez Wydział krajowy orzekane były, komisarz zaś rządowy oświadcza, iż przyjęcie tego wniosku pociągnęłoby za sobą odmówienie sankcyi. Referent komisji przystaje na wniosek rządowy, według którego kary pieniężne orzekają urzędy powiatowe, wniosek rządowy przyjęty został.

W końcu przyjęto wniosek *hr. Leona Thuna*, według którego szkody zrządzone przez myślistwo właścicielom gruntów, ocenione być mają przez sędziów polubownych bez apelacyi.

Na posiedzeniu sejm *staryjskiego* z 15. b. m. toczyła się specjalna debata nad ustawą względem reprezentacyi powiatowych. Potem nastąpiło sprawozdanie wydziału o politycznym podziale terytoryalnym. Przyjęto wniosek wydziału, który opiewa: Niewchodźcie w ocenienie wniosku rządowego i oświadczyć, że wymaga tego interes kraju, ażeby istniejące teraz urzędy powiatowe pozostały tak długo w teraźniejszym swoim terytoryalnym odgraniczeniu, aż dopokąd w drodze konstytucyjnej nie będzie mogło nastąpić nowe urządzenie wewnętrznego organizmu administracyjnego. Przyszłe posiedzenie naznaczono na jutro.

Sejm *morawski* polecił 15. b. m. wydziałowi krajowemu, ażeby na przyszłej sesji zdał sprawę o ułożeniu sieci gościńców dla Morawii. Potem nastąpiło sprawozdanie wydziału gminnego i zamknięcie sesji trzykrotnym okrzykiem na cześć Najjaś. Pana.

Po kilkudniowej przerwie posiedzenia sejm *węgierskiego* w dn. 15. lutego znow otwarte zostały. Po odczytaniu mowy tronowej i projektu do adresu dep. *Bartal*, wiceprezydent namiestnictwa, w trzechgodzinnej mowie walczył za jedność ministeryi wojny i spraw zewnętrznych i za wspólną kontrolą konstytucyjną przez „kongres.“ Kongres składać się ma z równej liczby deputowanych, reprezentacyi krajów niemiecko-słowiańskich i sejm *węgierskiego* nie ma być związane przez żadne instrukcje, obradować ma publicznie, głosować imiennie i stanowczo. Wszelka modyfikacya odnosnych paktów konwentów zależeć ma od nowych traktatów krajowych, wszelkie rozszerzenie atrybucyi kongresu zależeć ma od wotum większości sejm *węgierskiego*. Mowca przyznaje prawo żądania restytucyi in integram, zaprzecza jednak, ażeby prawo to w każdym czasie i natychmiast zaprowadzone być mogło.

Na posiedzeniu sejm *kroackiego* z dn. 15. lutego postanowiono przedłożyć Jego c. Mości adres przez *Mrazowica* i wspólnie z nim głosujących podpisany, jako wotum mniejszości. *Dr. Puchal* i *hr. Kulmer* odebrali zlecenie doręczenia adresu Jego ces. Mości. Reprezentant *Zenggu*, kanonik *Winski* twierdził w dłuższej mowie, iż pod obecną administracyą wojskową handel podnieść się nie może, *Zengg* zatem podnieść się nie może pod względem rozwoju moralnego i materyalnego. Sejm postanowił przedstawienie do Jego ces. Mości z prośbą o zniesienie wojskowej administracyi w *Zenggu*.

Po imiennem głosowaniu nad adresem *Mrazowica* wszyscy reprezentanci pogranicza wojskowego opuścili salę obrad, ponieważ obecność ich na sejmie nie jest już potrzebna. Następnie przyjęte zostały statuta muzeum narodowego i akademii południowo-słowiańskiej.

Niemcy.

Berlin, 16. lutego. (*Pismo stanu rycerskiego szlezwicko-holsztyńskiego do hr. Bismarka.*) *Staatsanzeiger* ogłosił pismo *hr. Scheel-Plessen* i 18 członków stanu rycerskiego szlezwicko-holsztyńskiego, dd. *Altenhof* pod Akoną dnia 25. stycznia, do prezesa rady ministrów. Podpisani boleją nad nieobliczonemi kłeskami obecnego peryodu przechodowego, które przyszłości ojczyznę naszwank narażać może. Minister oceni dokładnie znaczenie i doniosłość agitacyi mających na celu to co prawnie i moralnie jest niemożliwe, które agitacye nie obce pobocznym celom przyczyniają się do zamęcenia zdrowego zmysłu i sądu ludności o najświetniejszych interesach.

Podpisani nie chcą dać wyraz tym kłeskom w licznem zgromadzeniu i upraszają pośrednictwa prezesa rady ministrów ażeby uczucie ich podał do wiadomości Króla. W dalszym ciągu pismo opiewa:

„Mówimy otwarcie i bez ogródki, iż pomysłność i zbawienie ojczyzny naszej widzimy jedynie w połączeniu jej z monarchią pruską, ufamy zupełnie mądrości Króla, iż potrafi wynaleść środki do tego prowadzące, oraz iż krajom pod jego berło w krótko dostać się mającym zostawi właściwe ich urządzenia, o ile to z dobrem ogółu zgodzać się będzie.“

„Oby cel ten upragniony dopięty był tak rychło jak tylko okoliczności pozwolą. Jest to gorącym naszym życzeniem, ażeby obecny stan niepewności i wahanie się krajowi coraz większym ran nie zadawał.“

Rosya.

(*O telegrafie do Ameryki.*) *Ruski Inwalid* pisze: Kompania mająca przeprowadzić telegraf przez cieśninę *Berynga* do Ameryki, rozpoczęła już swe prace, i 5. września przyjechali z *Petropawłowska* do *Nikołajewsk* kapitan służby amerykańskiej *Mejgood* i lejtnant *Busch*, dla zbadania miejscowości na wybrzeżu morza *Ochotskiego*, od *Nikołajewsk* do *Aianu*; wyprawa ta jest głównie kierowaną przez pułkownika inżynierji amerykańskiej *Bulkley*, który podjął się zbadania brzegów cieśniny *Berynga* i urządzenia telegrafu

na lądzie Ameryki; a część azyatycka kompania powierzyła p. Abazie. Wyprawa dla zbadania miejscowości w Syberji podzielona jest na trzy partye, z których jedna zwiedza wybrzeże od Niokolajewska do Ajano, a sam p. Abaza uda się z Petropawłowska do Gیزیńska i do Anadyrska, na spotkanie partyi, która wyruszyła z San Francisco do odnogi anadyrskiej i ma wpłynąć parostatkiem na rzekę Anadyr. Nie wiemy jeszcze, jakie kompania posiada środki do tego przedsięwzięcia i jakich ludzi użyje do roboty, lecz w każdym razie będzie musiała pokonywać wielkie trudności w tym nieogodnym kraju; pragniemy wszakże, aby jej usiłowania uwieńczyły pomyślny skutek. Kapitan Meigood i lejtnant Busch zamierzają udać się pierwszą sanna drogą do Ajanu, dla uskutecznienia potrzebnych badań, a p. Abaza w ciągu zimy lub na wiosnę przybędzie do Niokolajewska.

Księstwa Naddunajskie.

Bukareszt, 9. lutego. (Powody dymisji dawniejszych ministrów. — Nowe ministerium.) Telegram już doniósł, że ministerium Crezulesco podało się do dymisji i że Książę Kuza dymisję tę przyjął. Bezpośrednim powodem tej dymisji było zażalenie kupców tutejszych u Senatu przeciwko monopolowi, pp. Lemètre i Bergmann udzielonemu do wyłącznej sprzedaży miar i wag według świeżo zaprowadzonego systemu decymalnego. Zażalenie przez Senat nie tylko przyjęte zostało, ale nawet Senat znaczną większością głosów uznał iż koncesya jednostronnie udzielona narusza konstytucyę kraju. Z tego powodu rząd cofnął prawo o zaprowadzeniu wag i miar decymalnych i złożył izbie deputowanych nowy projekt do prawa, według którego system decymalny dopiero za pięć lat wprowadzony być ma. Nie ulega wątpliwości że Senat wystósował wotum nieufności przeciwko ministerium za zezwoleniem Księcia Kuzy, ministrom więc nie przystało jeno podać się do dymisji, zwłaszcza iż wiele podobnych koncesyi udzieliło. Ministerium było zatem kozłem ofiarnym i dymisya jego zastąpić ma ustępstwo Księcia tak ze względu na kraj i ze względu na przedstawienia obcych mocarstw. Nadzwyczaj teraz są ciekawi, czyli i inne koncesye, również bez zezwolenia senatu i izby deputowanych udzielone, jak n. p. koncesye banku i koncesye dróg żelaznych, ten sam los mieć będą co koncesya do sprzedaży wag i miar. Nowe ministerium będzie miało w każdym razie stanowisko nader trudne, dlatego dotąd nie udało się jeszcze Księciu złożyć nowe ministerium. Plainow, Floresco i inne osoby, na które Książę liczył, odmówili przyjęcia ministeryi, jakie im proponowano. Mówią iż przyjdzie znów do steru rządu Kogolniczan, który z taką odwagą przeprowadził zamach stanu z dnia 2. maja. Ministrowie obecni tymczasowo załatwiają bieżące czynności. Minister skarbu z końcem przeszłego miesiąca zniósł jako zbyteczne kilka posad przy poborze podatków zwyczajnych, przyczem skarb oszczędza rocznie 50.900 piastrow. Przy odejściu poczty mówiono, że książe Morusi z Multan powołany został do Bukaresztu, dla złożenia nowego ministerium. Pod Morusim Plainow przyjąłby tekę jaką ministerjalną. Prócz tego mówią o Otelechamie, jednym z najbogatszych ludzi w stolicy, i o Dolanie, krewnym Księcia Kuzy, jak o przyszłych ministrach. Takie ministerium należałoby przeważnie do starej, to jest do rosyjskiej szkoły, i dlatego nie byłoby dobrze widziane przez Francyę, która wpływy swoje u Księcia Kuzy drogo okupiła. Dla Austrii ministerium Morusi nie byłoby niepożądane, bo zasiadali by w niem przynajmniej ludzie politycznie i socyalnie dość wyszkoleni i możnaby z nimi utrzymywać stosunki dyplomatyczne.

Kronika.

(Pożary.) W Posadzie miejskiej w powiecie Dobromilskim dn. 3. b. m. spalił się dom włościański z budynkami gospodarskimi. Ogień był podłożony i sprawczynię pożaru uwięziono.

W Grabówce w powiecie Stryjskim dn. 9. b. m. spaliła się karczma. Ogień był podłożony.

W Rzepedziu w powiecie Lisko d. 9. b. m. spaliły się 2 domy włościańskie z budynkami gospodarskimi. Ogień miał powstać przez nieostrożność.

W Mszanówce w powiecie Kopeczynieckim dn. 10. b. m. spalił się budynek dworski. Ogień powstał przez nieostrożność.

W Kulikowie dn. 10. b. m. spalił się dach słomiany na domu i znaczniejszy zapas zboża. Ogień powstał przez nieostrożność.

(Sprostowanie.) W nr. 36 naszej Gazety donieśliśmy podług Gazety wiedeńskiej, że p. Kornel Schlegel ma posłać fotografie na wystawę paryzką. Pospieszamy sprostować tę wiadomość, że znany tutejszy malarz portretów i obrazów historycznych p. Schlegel posyła na wystawę paryzką nie fotografie lecz kilka obrazów olejnych, między temi wielki obraz przedstawiający wesele w Jaworowie i Króla Jana Sobieskiego rozpoczynającego taniec mieszczką.

(Nadesłane.)

Wychodzące we Lwowie czasopismo: „Tygodnik Naukowy i literacki“ zawiera w Nr. 5. i 6. artykuł pod napisem: „Lwowska szkoła przygotowawcza nauczycieli szkół elementarnych,“ w którym o tutejszej rz. kat. szkole wzorowej i o gronie nauczycieli tego zakładu jest mowa w sposób ubliżający nie tylko osobom pojedynczym, ale i całemu temu instytutowi publicznemu.

Uważając polemikę dziennikarską przeciw podobnym napaściom za niewłaściwą, oznajmiam niniejszem, że w imieniu instytutu, któremu przewodniczę, poczyniłem już stosowne kroki, by w drodze

sądowej uzyskać zadośćuczynienie za zawarte w rzeczonym artykule obelgi i potwarze.

Lwów, dnia 18. lutego 1866.

Gatkowski,
Dyrektor rz. kat. szkoły wzorowej.

Gospodarstwo, przemysł i handel.

(S) Lwów, 18. lutego. Doniesienia z prowincyi o dowozie zboża z Rosyi do obwodów galicyjskich dotkniętych zeszlórocznym nieurodzajem, wznęciły popłoch pomiędzy tutejszymi doświadczeńszymi spekulantami, ile że wywierają większy wpływ na stan cen zboża, niż się tego spodziewano. Prawie na wszystkich targowicach Galicyi wschodniej ceny zboża spadły, a jeżeli doniesienia listowne z Rosyi tu nadchodzące są tylko w połowie prawdziwe, to ceny zboża na naszych targowicach z powodu dalszych dowozów z Rosyi, zapewne już nie podniosą się znacznie. W ruchu handlowym jest dziś na porządku dziennym zakupno zboża, które komisya głodowa ma dostawić do okolic Galicyi dotkniętych niedostatkiem. W tym względzie miano się zgodzić, nie zakupywać ani rosyjskiego ani polskiego zboża, ale po jakich cenach ma być zakupywane krajowe i czy droga ofert nie byłaby najkorzystniejsza, to jeszcze nie zostało rozstrzygnięte. Ponieważ liverant, któremu byłaby poruczona dostawa potrzebnych partyi, musi starać się o zakupienie zboża w Węgrzech, przeto dla komisyi głodowej byłoby korzystniejszym, aby uniknęła wszelkiego pośrednictwa, i sama zakupiła w Węgrzech potrzebną ilość, tę kwotę zaś, którą przez zniesienie frachtu na kolejach możnaby oszczędzić, a która spekulantom przypadłaby w zysku, możnaby także obrócić na wsparcie nieszczęśliwych. W zachodnich obwodach Galicyi wywóz żyta i pszenicy trwa ciągle. Z Tarnowa wysłano znowu 2300 cet. do Krakowa. Z Bochni wywieziono 1790 cet. zboża węgierskiego, po większej części żyta i pszenicy do Krakowa i Prus. We Lwowie płacono pszenicę 170 ₰ wagi po 9 złr. 15 do 25 c., i dowieziono tu kilka partyi z Rzeszowa. Jęczmień był poszukiwany do tutejszych browarów, ale cięższych gatunków nie ma prawie całkiem. Pośledniejsze gatunki 132 do 136 ₰ wagi płacono po 4 złr. 40 do 80 c. Na żyto był popyt i płacono korzec po 6 złr. 56 do 60 c. Ceny owsa podniosły się cokolwiek i płacono korzec wagi 100 ₰ po 3 złr. Ziemiaki w mniejszych partyach sprzedawano na targowicy po 2 złr. 80 c. Na rachunek wiedeńskiej targowicy centralnej nadeszły do Lwowa i Przemysła znaczne partye świeżego mięsa. Wszystkie administracye kolei starają się przesyłać jak najspieszniej towary przeznaczone na wiedeńską targowicę centralną, i wielu właścicieli dóbr przekonano się, że wysyłanie mięsa jest więcej popłatne jak sprzedaż byłą opasowego machlerzom i innym pośrednikom. Wszelkie wyjaśnienia co do cen i ilości przelać się mających udziela administracya wiedeńskiej targowicy centralnej. Nawet jaja są już tam posyłane.

W Bochni płacono pszenicę (170 ₰) 7 zł. 81 c., jęczmień (140 ₰) 3 zł. 86 c., żyto (160 ₰) 5 zł. 5 c., owies (100 ₰) 2 zł. 27 c. Targowica ożywiona, największy pokup na owies, jęczmień i nasienie koniczu. Pszenica mniej poszukiwana. W Tarnowie pszenica (170 ₰) 7 zł. 75 c. do 8 zł., jęczmień (141 ₰) 4 zł. 5 c. do 22 c., żyto (160 ₰) 5 zł. 15 do 36 c., owies (100 ₰) 2 zł. 26 do 39 c., nasienie koniczu (200 ₰) 46 do 48 zł., ziemiaki korzec 1 zł. 45 c. Ceny pszenicy przy szczupłym dowozie a silnym popycie nie spadają. Jęczmień poszukiwany do Galicyi wschodniej. Ceny żyta nie spadają, dowóz słaby. Popyt na owies słaby ale ceny nie spadają. Na nasienie koniczu nie ma popytu. W Rzeszowie: pszenica (170 ₰) 8 zł. 35 c., jęczmień (140 ₰) 4 zł. 45 c., żyto (160 ₰) 5 zł. 39 c., owies (100 ₰) 2 zł. 45 c., ceny nie idą w górę. Odbyt słaby. W Debicy: pszenica (170 ₰) 7 zł. 70 c., jęczmień (141 ₰) 4 zł. 27 c., żyto (160 ₰) 5 zł. 27 c., owies (100 ₰) 2 zł. 19 c., nasienie koniczu (200 ₰ celnych) 49 zł. Popyt w ogóle słaby z wyjątkiem żyta. W Przeworsku: pszenica (171 ₰) 8 zł. 10 c., jęczmień (141 ₰) 4 zł. 37 c., żyto (160 ₰) 5 zł. 35 c., owies (100 ₰) 2 zł. 41 c. Popyt na pszenicę, żyto i owies słaby, na jęczmień żywszy. W Sędziszowie: pszenica (170 ₰) 6 zł. 59 c., jęczmień (139 ₰) 4 zł. 19 c., żyto (160 ₰) 5 zł. 32 c., owies (98 ₰) 2 zł. 30 c. W handlu stagnacya, odbyt tylko na żyto. W Przemysłu: pszenica (170 ₰) 8 zł. 80 c. do 9 zł. 10 c., jęczmień (139 ₰) 5 zł. 5 do 20 c., żyto (159 ₰) 6 zł. 30 do 60 c., owies (100 ₰) 2 zł. 95 c. do 3 zł. 10 c. Dowóz słaby, tylko nieco żyta sprzedano. Na owies brak popytu.

Bydła rzeźnego i opasowego przeznaczonego do Lipnika i Florisdorf, wysłano w tygodniu ubiegłym z Galicyi przez Kraków 444 sztuk.

Ostatnia poczta.

Kolonia, 17. lutego. Na wczorajszym licznym zgromadzeniu członków partyi liberalnej uchwalony został adres pochwalny dla izby deputowanych i adres uznania dla dep. Ammona.

Brunówik, 17. lutego. Dziś powstał znaczny pożar w zamku.

Paryż, 17. lutego. Hrabia Goltz był wczoraj na obiedzie w Tuileryach, a dziś odjeżdża do Berlina. — Mem. diplom. pisze: Austria i Włochy zawarą układy względem polepszenia stosunków konsularnych i handlowych. Austria wprawdzie nieuzna Włoch, ale pozwoli rozciągnąć postanowienia austriacko-sardyńskiej konwencyi r. 1852 na towary z Królestwa.

